

*Turkije beknopt
en andere verhalen*

*

Turkije beknopt

*

Vlaanderen onder het kijkbuisjuk

*

Navid Sharifi en de rechtvaardige rechters

*

Het kwade doen verkeren in het goede

*

Jan Bauwens

D/2013/Jan Bauwens, uitgever

Turkije beknopt

De moderne republiek Turkije telt zestig miljoen Turken (en nog twintig miljoen leden van andere volkeren) en werd gesticht in 1923¹ door Mustafa Kemal, later genoemd "vader der Turken" of Atatürk.

Om de moderniteit van het land te illustreren: in België vond het stemrecht voor vrouwen ingang in 1948, in Turkije in 1934. Vóór de komst van de Turken ("Turken" betekent: "sterke mannen") heette het land (zonder het Europese deel) Klein-Azië of Anatolië, het land waar de door Homeros in zijn Ilias en Odyssee bezongen stad Troje ligt en waar Vergilius en Maecenas vandaan komen, het thuisland van de Etrusken en van de Amazonen, wat betekent de borstelozen: het mythische volk van vrouwelijke ruiters van wie de rechter borst werd geamputeerd om beter met de boog te kunnen schieten. Ook in Anatolië liggen Milete waar vandaan de Griekse filosofen stammen en het bijbelse Efeze.

Uiteraard zijn de Turken zelf veel ouder dan het moderne Turkije: zij stammen grotendeels af van de Oğuzen² uit het Altai-gebergte (gelegen in het noorden van het huidige Mongolië) waarvan al sprake in de derde eeuw vóór Christus. Bekend als uitstekende boogschutters te paard, trokken zij vanaf de zevende

eeuw westwaarts om het Oost-Romeinse (of Byzantijnse) Rijk te veroveren maar onder meer ook Indië waar ze in Agra de Taj Mahal³ bouwden. Uit de Oğuzen stammen bijvoorbeeld de Seltsjoeken en de Ottomanen, die elk een groot rijk stichtten, alsook de Turkmene, een nomadenstam vooral verblijvend in Turkmenistan, Afghanistan en noordoostelijk Iran.⁴

In 667 vóór Christus stichtten de Grieken Byzantium (Byzantium), dat in 330 (ná Christus) als Nova Roma (Nieuw Rome) de hoofdstad werd van het Romeinse Rijk en (na de splitsing in 395) als Constantinopel (stad van [keizer] Constantijn) de hoofdstad van het Oost-Romeinse of Byzantijnse Rijk. In 1453 werd zij de hoofdstad van het Ottomaanse Rijk onder de naam Istanbul en haar Byzantijnse kathedraal Hagia Sophia (waarvan tien zuilen nog stammen van de tempel van Artemis in Efeze⁵ uit 550 vóór Christus) werd omgebouwd tot de moskee Aya Sophia⁶ maar in 1934 maakte Atatürk er een (seculier) museum van. Istanbul is nu een Turkse metropool⁷ en ligt voor de helft in Europa en voor de andere helft in Azië.

Nog vermeldenswaardig is dat de oudste bekende nederzetting ooit zich in Turkije bevindt, meer bepaald in Çatalhöyük en ook de oudste bekende tempels zijn Turks, ze staan in

Göbekli Tepe. Jaarlijks bezoeken meer dan dertig miljoen toeristen het land.

Het transcontinentale Turkije is een democratie met een parlement en een president. Het land ligt in feite in het centrum van de wereld want mooi tussen Europa, Azië en Afrika in. En zou men de Zwarte Zee beschouwen als een deel van de Middellandse Zee, waarmee zij immers door zee-engten verbonden is, dan lag het grootste deel van het land ook midden-in die Middellandse Zee, net zoals Italië en Griekenland; rond elk van deze drie plekken heeft zich dan ook een wereldrijk gevormd.

In de negentiende eeuw absorbeerde Turkije een toevloed van miljoenen vluchtelingen uit het omliggende maar ook uit Centraal-Azië, vaak ging het om verdreven moslims.

In W.O.I, die in zekere zin de Derde Balkanoorlog was die draaide om de gebieden van de Ottomanen, vochten zij met de Duitsers mee terwijl de Armeniërs uit Turkije met de Russen meevochten omdat die hun onafhankelijkheid beloofden - om die reden werden zij dan ook gedeporteerd. Ook werden de Griekse en Assyrische volkeren gedwongen te verhuizen en velen kwamen om.⁸

Toen de Duitsers de oorlog hadden verloren werd Anatolië verdeeld onder de geallieerden⁹ maar de Turken verzetten zich tegen de

vreemde bezetters, onder meer tegen Griekenland, en in 1923 bereikten zij opnieuw hun onafhankelijkheid met Mustafa Kemal (Atatürk).¹⁰

In datzelfde jaar volgde nog een bijzondere want religieus gekleurde bevolkingsuitwisseling (eerder een 'uitwijzing') tussen Turken en Grieken: anderhalf miljoen voornamelijk Grieks-orthodoxen die in Turkije woonden, moesten naar Griekenland verhuizen en een half miljoen moslims die in Griekenland woonden, werden naar Turkije gedeporteerd. In feite was dit een etnische zuivering en een grote tragedie met rellen en vluchtelingenstromen naar Libanon, Egypte, Syrië en later ook naar West-Europa en de Verenigde Staten. In Turkije leefden sindsdien hoofdzakelijk Turken (73 pct.) en Koerden (21 pct.).

Reeds in de negentiende eeuw was in Anatolië een (later afgebroken) secularisering aan de gang met inperking van de sharia en gelijkberechtiging van alle burgers, en die ontwikkeling werd als een ware laïcisering¹¹ naar het model van de Franse lekenstaat voortgezet onder Atatürk (het zogenaamde Kemalisme), gesteund door het leger. Zo bijvoorbeeld gold er een verbod op het dragen van de hoofddoek in openbare ruimten. Communisme, fascisme en religieus fundamentalisme werden en zijn nog steeds verboden. Ook vandaag blijft er een

spanning tussen enerzijds het leger dat de lekenstaat in stand houdt en anderzijds de islamgeestelijken die een theocratie beogen.

Vijfennegentig percent van de Turken zijn moslim (waarvan vier vijfden soenniet en de rest aleviet) maar een derde van hen neemt zijn geloof niet ernstig. In het begin van de negentiende eeuw waren nog dertig percent van de Turken christenen (Efeze en Smyrna, om er maar twee te noemen, zijn bekende bijbelse steden waar de eerste christenen verbleven) maar zij werden vervolgd en/of weken uit en vandaag is nog slechts één per vijfhonderd Turken christen of joods.

In W.O.II ondersteunde het officieel neutrale Turkije Duitsland met zijn inlichtingendiensten (met het oog op een versterking van het panturkisme) maar tegelijk ving het joodse vluchtelingen op: dezen met Turkse voorouders kregen een paspoort en werden aldus van de concentratiekampen gered. In 1945 sloot Turkije zich symbolisch bij de geallieerden aan.

In 1952 trad Turkije toe tot de NAVO (waarvan zijn leger het tweede grootste is), overigens samen met Griekenland. Het neemt deel aan vredesmissies van de V.N. alom ter wereld. Nog wat betreft defensie bevinden zich op Turks grondgebied negentig kernbommen. Verder behoort Turkije tot de Raad van Euro-

pa, zijn lidmaatschap van de EU is in de maak en het heeft ook nauwe betrekkingen met de V.S. voor o.m. militaire samenwerking.

Het leger pleegde drie keer achtereenvolgens een staatsgreep (in 1960, 1971 en 1980) met rellen en een paar duizend doden maar uiteindelijk zonder succes. In 1960 begon ook de oorlog om (het Brits gekoloniseerde) Cyprus dat onder Turken en Grieken werd verdeeld. In 1980 laaide een guerilla-strijd op met de Turkse Koerden (van de in het Westen als 'terroristisch' bestempelde PKK) waarvan leider Öcalan werd opgepakt.

Sinds 2002 regeert in Turkije de AKP, de Partij voor Rechtvaardigheid en Ontwikkeling, met in 2002 Abdullah Gül als premier en vanaf 2003 Recep Tayyip Erdoğan met Gül eerst als minister van buitenlandse zaken en vanaf 2007 als (elfde) Turkse president.¹²

Het waren de aanslagen van 11 september 2001 die Turkije uit zijn diepe economische crisis haalden omdat het land plots belangrijk werd als bemiddelaar tussen het Westen en de islam. De interne spanningen met de Koerden losten zich op maar de strijd herbegon na aanslagen van de PKK in 2011; na de Koerdische hongerstakingen in 2012 werd opnieuw aan een toenaderingsproces gewerkt. De moorden in 2013 op drie Koerden in Parijs bleken door

de PKK zelf opgezet.

Nog te vermelden dat Erdogan voor de verkiezingen van 2014 een presidentieel systeem wenst in te voeren, wellicht omdat hij zich dan opnieuw verkiesbaar kan stellen nu zijn ambtstermijn verstreken is.

(25 september 2013)

Noten:

¹ Dit gebeurde bij de Vrede van Lausanne.

² De Oğuzen zijn volgens de legende afstammelingen van Oğuz Han maar in feite afstammelingen van Mete Han.

³ Dit wit marmeren mausoleum werd in 1632-'48 gebouwd door Mogolheerser Shah Jahan voor zijn vrouw Mumtaz Mahal. Het grafmonument van Humayun in Delhi (gebouwd door diens zoon Akbar in 1562-'71) is een ander bekend voorbeeld onder die talloze architectonische hoogstandjes.

⁴ De in Turkije verblijvende Turkmenen heten Yörük'n en ook Atatürk was een Yörük.

⁵ Efeze ligt heden in de buurt van het Turkse Izmir, voorheen het Griekse Smyrna, stammend uit de elfde eeuw vóór Christus.

⁶ De Aya Sophia was het voorbeeld voor alle toen toekomstige moskeeën. Foto's, zie o.m.:

⁷ Istanbul is de grootste Europese metropool met 19 miljoen inwoners, en dat is het dubbele van Parijs. Ter vergelijking: in Moskou en Londen wonen 13 miljoen mensen.

⁸ Men gewaagt nog steeds van een genocide die echter door de Turken wordt ontkend, wat een eeuw later een obstakel blijkt voor de toetreding van het land bij de Europese Unie.

⁹ Bij die verdeling [in de Vrede van Sèvres] ging o.m. het Westen naar Griekenland en een Oostelijke brok naar Armenië.

¹⁰ Dit nieuwe verdrag heet de Vrede van Lausanne.

¹¹ In de lekenstaat zijn kerk en staat gescheiden en geldt religie als een privézaak.

¹² Hij werd voorafgegaan door Sezer (2000-'07), Demirel (1993-2000), Özal (1989-'93), Evren ('80-'89), Korutürk ('73-'80), Sunay ('66-'73), Gürsel ('60-'66), Bayar ('50-'60), İnönü ('38-'50) en... Mustafa Kemal Atatürk ('23-'38).

Verdere bronnen:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Turkije>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Ottomaanse_Rijk

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Seltsjoeken>

http://nl.wikipedia.org/wiki/Geschiedenis_van_Turkije

[http://nl.wikipedia.org/wiki/Konya_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Konya_(stad))

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Turken>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Oguzen>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Turkse_volkeren
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Turkmenen>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Sjiisme>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Scythen>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Saken>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Abii>
http://www.ammianus.info/Vertaling/boek_23.htm
<http://www.enzyklo.de/Begriff/Hippomolgen>
<http://www.zeno.org/Pierer-1857/A/Galactophagen>
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Samarkand_\(plaats\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Samarkand_(plaats))
http://nl.wikipedia.org/wiki/Humayuns_tombe
http://nl.wikipedia.org/wiki/Taj_Mahal
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Istanboel>
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Metropool_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Metropool_(stad))
http://nl.wikipedia.org/wiki/West-Romeinse_Rijk
http://nl.wikipedia.org/wiki/Romeinse_Rijk
http://nl.wikipedia.org/wiki/Byzantijnse_Rijk
http://nl.wikipedia.org/wiki/Hagia_Sophia
http://nl.wikipedia.org/wiki/Tempel_van_Artemis_in_Efeze
<http://nl.wikipedia.org/wiki/%C4%B0zmir>
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Sel%C3%A7uk_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Sel%C3%A7uk_(stad))
http://www.pbase.com/dosseman/istanbul_aya_sofia
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Etrusken>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Anatoli%C3%AB>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Diodoros_van_Sicili%C3%AB
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Amazonen>
http://nl.wikipedia.org/wiki/%C3%87atal_H%C3%BCy%C3%BCK
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Troje>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Milete>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Efese>
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Konya_\(stad\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Konya_(stad))
[http://nl.wikipedia.org/wiki/Vrede_van_Lausanne_\(1923\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Vrede_van_Lausanne_(1923))
http://nl.wikipedia.org/wiki/Verdrag_van_S%C3%A8vres
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Tanzimat>
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Abd%C3%BClmecit>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Bevolkingsuitwisseling_tussen_Turkije_en_Griekenland
http://nl.wikipedia.org/wiki/Eerste_Balkanoorlog
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Panturkisme>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Recep_Tayyip_Erdo%C4%9Fan
<http://nl.wikipedia.org/wiki/AK-partij>
http://nl.wikipedia.org/wiki/Mustafa_Kemal_Atat%C3%BCrk
http://nl.wikipedia.org/wiki/Ismet_In%C3%B6n%C3%BC
http://nl.wikipedia.org/wiki/Celal_Bayar
http://nl.wikipedia.org/wiki/Cemal_G%C3%BCrsel
http://nl.wikipedia.org/wiki/Cevdet_Sunay
http://nl.wikipedia.org/wiki/Fahri_Korut%C3%BCrk
http://nl.wikipedia.org/wiki/Kenan_Evren
http://nl.wikipedia.org/wiki/Turgut_%C3%96zal
http://nl.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCleyman_Demirel
http://nl.wikipedia.org/wiki/Ahmet_Necdet_Sezer

http://nl.wikipedia.org/wiki/Abdullah_G%C3%BCI
http://nl.wikipedia.org/wiki/%C3%87atal_H%C3%BCy%C3%BCk
http://nl.wikipedia.org/wiki/G%C3%B6bekli_Tepe

Vlaanderen onder het kijkbuisjuk

Ik kan de naam 'Vlaanderen' niet meer uitspreken. Ik kan de naam 'Vlaanderen' niet meer uitspreken zonder dat onmiddellijk de blikken van alle omstaanders op mij gevestigd zijn. Ze nemen mij op, op de meest beledigende manier die men maar kan bedenken: van kop tot teen. Het zijn koude ogen met blauwe, purperen en zwarte schaduwen, en met opgeplakte lange wimpers, starend vanuit weggeverfde gezichten, gladgepoederde maskers van fatsoen, façon, façade. "Vlaanderen", herhaal ik, en ze maken plaats voor het woord, zoals men plaats maakt voor een teringlijder.

Tweeduizend jaar geleden rekende Julius Caesar de toenmalige Vlaamse volksstammen tot zijn rijk - en niet zonder slag of stoot. Vier eeuwen later lijfden de Franken onze gebieden in. Onenigheid bij de overheersers maakte dat onafhankelijke Vlaamse graafschappen zich gingen vormen en uiteindelijk, onder de gouwgraven Boudewijn I en II, het vorstendom Vlaanderen dat zich handhaafde tegenover de Franse kroon (1302). In Lotharingen ontstond uit het graafschap Leuven het hertogdom Brabant (1106), en het prinsbisdom Luik hield tot de Franse revolutie stand. Lodewijk van Male was de laatste graaf van Vlaanderen (1384): zijn dochter huwde Filips de Stoute, zoon van de Franse koning. In 1598 onder de

Spaanse kroon, in 1713 onder Oostenrijk, in 1794 opnieuw onder de Fransen (Napoleon) tot de slag van Waterloo (1815). Volgde het Koninkrijk der Nederlanden onder Willem, die Vlaanderen weg wilde, tot in 1830 de onafhankelijkheid van België werd uitgeroepen en in 1831, uit een Duitse tak van het Britse vorstenhuis, Leopold I hier de troon besteeg.

Wie met zevenmijlslaarzen de geschiedenis doorwaadt, kan zich niet ontdoen van de indruk dat België inderhaast werd opgericht. Net zoals een jonge vrouw die rap-rap trouwt: niet omdat ze de liefde gevonden heeft, maar omdat ze weg wil thuis. Het is immers bekend dat geen band hechter is dan deze die gevormd wordt door een gemeenschappelijke vijand - in dit geval de dwingelandij van vreemde heersers. Edoch, geen band is ook tijdelijker: eenmaal de dwingelanden uit het gezichtsveld, staan de partners ontuchtterd tegenover elkaar: ware het niet van de kinderen, dan zouden zij onverwijld scheiden.

Ikzelf, en de nu ouder wordende generatie met mij, associeer Vlaanderen met een thuis. Niet zomaar een flat in een stad, maar een lap grond en een soevereine hoeve. Een hoeve, gastvrij voor "goed volk" en genereus voor de bedelaars, maar beducht voor leurders en andere wolven in schapenkleren, zoals ons het sprookje leert. Uitgedoste vreemden die met

schone maar goedkope woorden onze dochters komen kapen en die, als ze hun zin niet krijgen, de zuur verdiende oogst stelen waarvan onze kinderen moeten eten, kunnen kennis maken met de zeis. Ik associeer Vlaanderen met mijn haard. Edoch: waar is die haard gebleven?

Waar is de tijd gebleven dat de heer des huizes nog heer was in zijn huis, en kon zeggen tot de indringer: "Gij hebt hier geen zaken, maak dat ge wegkomt en dat we u hier nooit meer zien"? Waar is de tijd gebleven dat de bewuste indringer hiervan schrok, achteruitdeinsde en het op een lopen zette, achternagezeten door de hond? De indringers zijn heer en meester in dit huis, en ik heb het niet over de zogenaamde 'vreemdelingen', die immers altijd hebben kunnen rekenen op de Vlaamse gastvrijheid: ik heb het over een heel ander paar mouwen.

Nog niet zo heel lang geleden verliepen onze avonden, naargelang het zomer of winter was in de boomgaard of bij het vuur, maar altijd in het gezelschap van de stamvaders en de kinderen: tot wij slapen gingen, werden verhalen verteld, dag aan dag. Verhalen van de voorbije werkdag, van de voorbije jaren, van de voorbije generaties, tot heel ver in de eeuwen. En tegen de tijd dat wij rijp waren voor het stichten van een toekomst, waren wij ook verbonden met onze wortels: wij wisten exact waar

we vandaan kwamen en daarom ook wisten wij welke kant uit te gaan.

Sinds enkele decennia is het anders. Totaal afwezige entiteiten die in feite alleen maar maskers zijn, zeggen voorgekauwde teksten op: leugens, verhalen die de onze niet zijn en die ons niets goeds leren. Met intriges over onbestaande zaken weten zij de aandacht van zowel de allerkleinsten als van de stamoudsten naar zich toe te trekken, en bovendien doen zij zich daarvoor betalen. Zomer en winter, dag aan dag, totdat wij slapen gaan, bepalen zij onze gedachten en gevoelens terwijl ze al onze bewegingen bevriezen. En tegen de tijd dat wij moeten gaan denken aan het stichten van een toekomst, zijn wij helemaal gehersenspoeld: wij weten niet meer waar we vandaan komen, noch welke kant uit te gaan. Die vreemde, ontzielende betovering heet 'televisie', is heel ingeburgerd en heeft zelfs zo'n goede naam dat mensen pas echt bestaan als ze in die fictieve wereld paraderen.

Maar het gaat van de regen in den drop. De jongste tijd blijken televisiemakers zich toe te spitsen op het scheppen van een werkelijkheid naast de echte, een soort evenbeeld ervan, maar dan met een 'eigen' perspectief. Het stopt inderdaad niet bij het verzwijgen of verdraaien van nieuwsberichten en van informatie (*): met hun eigen belastinggeld, hun afgetroggeld

onder het voorwendsel van opvoeding, worden de burgers niet slechts belogen maar nu ook nog publiekelijk beledigd en bespot voor miljoenen kijkers door een zootje zogenaamde BV's die zelfs niet de moeite nemen om zich in Algemeen Nederlands uit te drukken - tenminste als ze al iets te vertellen hadden. En het gaat er in soap-vorm in en derhalve zoals zoe-te koek. (°) Men hoeft beslist niet koningsgezind te zijn of van smartlappen te houden om hier vanuit de grond van zijn hart te gaan wensen dat recht zal geschieden.

(2005 en 28.09.2013)

Noten:

() Zie bijvoorbeeld:*

<http://www.bloggen.be/tisallemaiet/archief.php?ID=2256508>

(°) Uiteraard gaat het hier om de derde aflevering van het TV-feuilleton "Albert II".

Navid Sharifi en de rechtvaardige rechters

Het verzet in de zaak van de eenentwintigjarige naar Afghanistan uitgeprocedeerde asielzoeker Navid Sharifi is ongetwijfeld zeer begrijpelijk aangezien bezwaarlijk sprake kan zijn van een consequent beleid inzake het asielzoekersprobleem terwijl inconsequenties sowieso een ideale voedingsbodem vormen voor de ondermijning van het gezag van wie zich daaraan schuldig maken. Edoch, dat de man in kwestie principieel geen verhaal heeft tegen de beslissing van het ministerie, vindt zijn uiteindelijke gronden in het feit dat het aantal plaatsen voor asielzoekers beperkt is, wat wil zeggen dat voor elke toegeving aan iemand die geen asiel verdient, de rechten van een ander die het wél verdient, moeten worden opgeofferd.

Maar het onderliggende gelijkheidsprincipe waar het hele probleem tenslotte om draait, kan bezwaarlijk selectief worden toegepast op straffe van zijn eigen ondermijning: het gelijkheidsbeginsel geldt voor asielzoekers maar het geldt evengoed voor alle andere burgers. Zo zijn de middelen van de staat altijd beperkt en geldt dat wat de ene geheel onverdiend naar zich toe trekt, aan een ander die er recht op heeft, zal moeten onthouden worden.

Wij kennen allemaal heel goed het onderscheid tussen de geest van de wet en zijn letter en wij weten dat er lieden bestaan die zich achter de letter van de wet verschuilen om dan van daaruit de geest ervan te kunnen verkrachten. Uiteraard zullen eerlijke, gewetensvolle en voorbeeldige burgers dat niet doen; dergelijke lieden worden uitsluitend uitgebreed door lieden die allesbehalve begaan zijn met het welzijn van hun land.

Jammer genoeg wordt dergelijk oneerlijk gedrag mettertijd steeds talrijker en als meest wraakroepende voorbeelden gelden wel eens de multinationals: zeer in tegenstelling tot de overbelaste loonarbeider, betalen zij vaak geen frank aan taksen ofschoon zij miljardenwinsten boeken. En ieder van ons ziet stilaan in dat het feit dat zij niks onwettigs doen, helemaal niet kan verschonen dat zij aldus feitelijk het volk bestelen, want dat is moreel gezien ook wat zij doen, om het heel zacht te zeggen.

Het gaat hier weliswaar om anonieme firma's, concerns of hoe die machtsgroepen ook kunnen heten, waarin rijkelui hun valuta investeren met het oog op steeds meer winst; het gaat letterlijk om kluizen vol geld en zonder gezicht, wat aan de dieven hetzelfde comfort biedt als de maanloze nacht om ongezien hun slag te kunnen slaan.

Des te verschrikkelijker is het derhalve om vast te moeten stellen dat ook burgers mét gezicht zich durven wagen aan deze verachtelijke praktijken waarbij, het weze herhaald, in een list de letter van de wet gaat dienen om haar geest te doden. De bedoelde burgers doen niks illegaals, de letter van de wet verbiedt immers niet wat zij uitspoken, maar dat het volstrekt immoreel is om zijn medemensen grote sommen terecht verdiend geld afhandig te maken, behoeft geen betoog.

Niet zonder plaatsvervangende schaamte kan men bovendien vaststellen dat het hier niet gaat om anonieme beleggers maar om BV's en meer bepaald om politici, lui aan wie het volk zijn vertrouwen heeft geschonken, burgers van wie bij uitstek een voorbeeldfunctie wordt verwacht: zij bestelen niet alleen het volk, maar zij laten het tegelijk uitschijnen alsof zij alleen maar nemen wat hen toekomt; zij ontduiken niet alleen de wet maar zij gebruiken ze bovendien om zich er achter weg te steken.

Als klap op de vuurpijl komen deze 'leiders' in de media de vieze zaakjes die zij runnen ook nog eens verdedigen: de duizelingwekkende bedragen dienen naar hun eigen zeggen om hun nood te lenigen, ook als zij overstappen van de vetst betaalde functie van het land naar een nóg vetter betaalde job. In een tijd waarin het volk massaal onder het juk van de werk-

loosheid gebukt gaat, hebben zij het over hún onzekerheid!

Neem bijvoorbeeld volksvertegenwoordiger Stefaan De Clerck, gewezen burgervader, gewezen minister, en minister wil zeggen die-naar, meer bepaald minister van justitie, die de rechtspraak in het land in goede banen leiden moet, gewezen senator ook, die verondersteld wordt wijs te zijn en ook voorbeeldig: hoe rijmt gij het om ons, die gij vertegenwoordigt, te willen bestelen als gij het niet doet middels de wet die gij zo goed kent maar waarvan gij toch ook zult weten dat zij daarentegen dient om misdaad te verhinderen? Verschiet gij er dan van dat de misdaad toeneemt in het land als uitgerekend gij het voorbeeld geeft? Rooms-katholiek en Christen-democraat, zo zegt uw uithangbord als het niet liegt: heeft Christus u dan voorgedaan hoe gij, die niets tekort komt, uw op de koop toe noodlijdende naaste in de doeken dient te doen en toon ons eens waar dat dan in de bijbel staat of hebt gij dan ook het goddelijke wetboek helemaal herschreven? Gij ziet nu de onredelijkheid in van uw eis, of betreft het zijn onhoudbaarheid? Gij weet toch zeker wel dat iedereen nu kan getuigen hoe gij alsnog munt probeert te slaan uit deze wanpraktijken door wat gij wel niet anders kunt dan het te laten schieten, nog voor te stellen als een gulle gift voor goede werken? En leg ons maar meteen uit: welke booswich-

ten hebben ervoor gezorgd dat niet alleen christendemocraten zoals ze zichzelf noemen maar ook christenen zonder meer vandaag als huichelaars gebrandmerkt zijn en steeds vaker voor vervolging moeten vrezen? En wie vervolgt dan de christenen vandaag, of zijt gij niet in staat om de consequenties van uw daden in te zien?

Dezer dagen beslist het ministerie om een kind te kijk te zetten op de sinds jaar en dag zo zwaar belegerde luchthaven van Kaboel die geen uur uit het nieuws is vanwege bomaanslagen met allang niet meer te tellen doden na de wereldoorlog die daar feitelijk nog uitgevochten wordt. Het is allemaal legaal want 't aantal plaatsen is beperkt, zo zegt het ministerie: wat onverdiend wordt toegekend aan de ene, wordt immers aan een ander die het wél verdient, ontzegd.

Ik stel voor dat we Navid Sharifi tot staatssecretaris maken voor het asielbeleid en dat we in zijn plaats bijvoorbeeld Stefaan De Clerck of Maggie De Block gaan deponeren op de vlieghaven van Kaboel. Zij zijn ruim meerderjarig, hoogopgeleid en onderlegd, ongetwijfeld polyglot, beslist hebben zij een uit de kluiten gewassen spaarpot en zijn ze mans genoeg om zich aldaar te kunnen oriënteren, hun mannetje te staan en het binnen de kortste keren te schoppen tot minister van justitie of tot

staatssecretaris van asielbeleid!

(3 oktober 2013)

Het kwade doen verkeren in het goede

Het gentiaanblauwtje is een vlinder die zijn ei legt waar de mieren het kunnen vinden en in de waan dat ze de rups uit dat ei buitmaken, slepen deze naarstige insecten haar naar hun nest. Aldaar verhult de rups zich in een geur van mierenlarven en wordt met rust gelaten wanneer zij zich met deze larven voedt.

De *cuculus canorus* is een vogel die geen tijd en moeite spendeert aan het grootbrengen van jongen: hij deponeert zijn ei in het nest van een ander en, eenmaal uitgebroed, duwt het koekoeksjong de kroost van zijn gastheer recht de dieperik in.

In acht genomen dat het menskenkind in de baarmoeder wordt uitgebroed en verder in een huisgezin volwassen wordt, doet het allemaal een beetje denken aan draagmoeders om den brode maar ook aan verkrachting en aan roof. In de laatst genoemde gevallen verspilt de 'parasiet' immers evenmin tijd en krachten aan arbeid nodig voor het grootbrengen van het nageslacht en het blijft zeer de vraag of de opvoeding in het gastgezin een genetisch misschien wel compleet bepaald gedrag kon wijzigen.

Overigens dient men zich ook rekenschap te geven van meer afgeleide vormen van parasitisme, zoals in het kolonialisme met of zonder

slavernij, in het neokolonialisme met zijn pseudovrijheid en in de schijndemocratieën welke vaak kastenmaatschappijen verkappen.

Helemaal onontwarbaar wordt het kluwen tenslotte door de vervalsing van zowel de mantel als het vlees. Bij de vervalsing van de mantel gaat het om mimicry - het getiaanblauwtje speelt het paard van Troje na - maar het gaat evenzeer om de onbetrouwbaarheid van labels, titels, rollen en functies. Bij de vervalsing van het vlees spreekt men van geïnstitutionaliseerd bedrog middels bijvoorbeeld mensonwaardige economieën welke om te floreren niet zozeer de intelligentie behoeven als wel de gewetenloosheid. En met dit laatste kenmerk werd naast de mantel en het vlees ook nog de ziel van onze wereld aangetast, wat de vraag doet rijzen of er überhaupt nog wat te redden valt.

Ja, er valt nog wat te redden want van geen pasgeboren kind kan iemand zeggen dat het doortrapt is, corrupt, schijnheilig of moordlustig: de onschuld van elke nieuw geborene raakt het restant van ieders hart en doet daar een vaak lang vergeten hoop herrijzen op de bevrijding van alle schuld en op een schone lei voor heel de wereld.

Helaas wordt dan alras gegrepen naar de zondebok, sinds oudsher de gemakkelijkste maar ook de lafste aller remedies, door sommigen

zelfs in de schoenen van het christendom geschoven. Onterecht omdat het onderscheid tussen enerzijds de zondebok en anderzijds Christus en de christenen zo breed is als de hemel zelf. De zondebok immers wordt tegen zijn wil door derden gekruisigd terwijl de martelaren welke de christenen bij uitstek zijn, zichzelf opofferen precies met de bedoeling te getuigen van een Waarheid die geen misdaad raken kan.

Zelfopoffering is derhalve alles wat een mensheid rest die op een betere wereld wenst te kunnen hopen. Een mensheid die dit vuur ontbeert, is niet de naam van mensheid waardig. Een volk dat zijn heilig haardvuur mist, wordt uitgehold en zal verteren door vreemde vlammen. Eerst zullen andersoortigen zich meester maken van het eigen huis, zoals de koekoek doet. Uiteindelijk zal het leven als zodanig ingenomen worden door de dood. Maar wat het christendom ons leert, is het kwade te verkeeren in het goede, precies zoals wij wensen dat Christus zelf de dood verwisselt voor het eeuwig leven: *Fac eas, Domine, de morte transire ad vitam.*¹

(6 oktober 2013)

Noten:

¹ Het gaat hier om een vers uit de tekst van het requiem dat herinnert aan een goddelijke be-

lofte aan de mensheid: *Wil ervoor zorgen, Heer, dat zij [de zielen van onze overledenen] overgaan van de dood naar het leven.* Met het bovennatuurlijke gebod zijn vijanden te beminnen, vergeldt men de gang van zaken die het goede in het kwade doet verkeren en het leven in de dood.

